

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 19620
Tarih: 23.06.2022

67701

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Orman Bakanı Sayın Vahit KIRIŞÇI tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.06.2022

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Yaz aylarının başlangıcı ile orman yangınları yeniden gündem olmuştur. Geçtiğimiz yaz meydana gelen orman yangınlarında binlerce hektar alan yok olurken canlı yaşamı da bundan en üst seviyede etkilenmiştir. Geçen yıl iktidar yangınlar esnasında seyirci olmak dışında bir pratik sergilememiş, yangınlar ve yangınların yarattığı yıkımlar halk desteği ile bir nebze hafifletilmiştir. Bu sene de iklim krizinin yarattığı etki ile geniş çaplı yangınlar olması ihtimali söz konusu olup bu hususta sorulan sorular iktidar tarafından yanıtsız bırakılmıştır.

Ne yazık ki beklenen olmuş, orman yangınları yeniden ülke gündemine girmiştir. Muğla'nın Marmaris ilçesinin Hisarönü Mahallesi Bördübet mevkiinde ormanlık alanda 21 Haziran'da henüz belirlenemeyen nedenle başlayan yangın nedeniyle bölgede 51 hanede 151 kişinin tahliye edilmiştir. Tarafınızca yangının büyük oranda kontrol altına alındığı ifade edilmesine rağmen rüzgar ve sıcaklıktaki artış yangını yeniden alevlendirmiş, 200 hektardan fazla alan yangından etkilenmiştir. Yine bakanlığınızca yapılan açıklamada Marmaris'teki yangına 2 bin 600 personelle müdahale edildiği, hava araçlarının sayısının ise 41'e yükseldiği belirtilerek 4 Temmuz itibari ile gece görüşlü 10 helikopterin envanterlere katılacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan Orman Genel Müdürlüğü 2021 yılı faaliyet raporuna göre; 2017 yılında 2.411, 2018 yılında 2.167, 2019 yılında 2.688, 2020 yılında 3.399 adet orman yangını çıkmıştır. 2021 yılında 2.793 adet orman yangınında 139.503 hektar orman alanı yok olmuştur. Yangınla mücadele için 39 adet yangın söndürme helikopteri, 3 adet amfibik uçak, 4 adet insansız hava aracı ve 1 adet tanker uçak kiralanmıştır. Kiralanan 3 uçağa 153 gün için, 203 milyon 107 bin TL ödenmiştir. Şartnameye, minimum 5 bin litre şartı konularak, yaklaşık 30 yıldır orman yangınlarıyla mücadele eden THK'nin 4 bin 900 litre su kapasiteli uçakları saf dışı bırakılmıştır.

Bu hususlara ek olarak geçtiğimiz yıl yangınlardan büyük ölçüde etkilenen yurttaşların ev, işyeri, yangından etkilenen ekonomik kaynaklarının telafisi sağlanmamış; mağduriyetler giderilmemiştir.

Bu bağlamda

- 1- Geçtiğimiz yıl meydana gelen orman yangınlarında ev ve işyerleri yanan yurttaşlar için ne yapılmıştır?

- 2- Konut tedariki sağlanmış mıdır? Yahut neden bu konuda yurttaşlara yeterli destek sunulmamıştır?
- 3- Yangınlar hayvancılık ve bundan elde edilen gelirlerin azalmasına yol açmış olup bu konuda yurttaşlara ekonomik destek sağlanmış mıdır?
- 4- Arıların yangından büyük ölçekte etkilendikleri ve bal üretiminin azaldığı bilinmektedir. Bu anlamda yangınlardan hangi sektörler ne ölçekte etkilenmiştir? Bu konuda destek çalışmaları gündemde midir?
- 5- 2021 yılında 2.793 adet orman yangınında 139.503 hektar orman alanının yok olduğu ifade edilmekte olup bu alanlarda ağaç dikimi yapılmış mıdır? Yanan orman alanlarından kaç hektarlık alan imara açılmıştır? Bu alanlarda otel yahut işletme inşaatları için ruhsat verilmiş midir?
- 6- İklim krizi, enerji ve madencilik yatırımları, ormanlık alanların imara açılması, ormanlık alanların niteliklerinin değiştirilerek parçalanması gibi etkilerin yangınların temel sebebi olduğu nazara alındığında; yangınların önlenmesi adına bu konularda hangi önlemler alınmıştır? Ya da neden önlem alınmamıştır?
- 7- Geçtiğimiz yıllarda meydana gelen yangının etkileri ortada iken neden bu konuda bu sene için hala yeterli önlemler alınmamıştır?
- 8- Hava araçlarının sayısının ise 41'e yükseldiği belirtilerek 4 Temmuz itibari ile gece görüşlü 10 helikopterin envanterlere katılacağı yönündeki açıklamalara binaen, bu sayılar olası yangınlar için yeterli olacak mıdır?
- 9- İklim krizinin etkilerini azaltmak adına hangi çalışmalar yürütülecek, hangi yöntemler geliştirilecektir?
- 10- Yanan orman alanları yerine ağaç dikim çalışmaları yapılmış mıdır/yapılacak mıdır?
- 11- Arazilerin imara açılması, madencilik yatırımları gibi ekolojik dengeyi bozan çalışmalara son verilecek midir?
- 12- Ormanlık alanlara yakın yerlerde bulunan elektrik nakil hatları, çöplükler, maden ocakları, oteller gibi tesislerin yangın riski denetlenmesi yapılmış mıdır?
- 13- Yangın müdahale yollarının genişletilme ve bakım çalışmaları yapılmış mıdır?
- 14- Yangınlara müdahale edecek olan hava ve kara araçlarının lojistik destek hazırlıkları yapılmış mıdır?
- 15- Yangınlara müdahale için yeterli düzeyde personel ihtiyacı ve yakıt ikmali gibi eksiklikler giderilmiş midir?
- 16- Orman yangınlarına müdahale edecek olan mevcut işçi sayısı yeterli midir? Yapılan işçi alımları yeterli midir?
- 17- Ormanlarda yangına karşı denetimleri yapacak orman muhafaza memuru ya da diğer personelin sayısı yeterli midir? Artırılması gündeminizde olacak mıdır?
- 18- Yangınlara erken müdahale için ne tür hazırlıklar yapılmıştır? Erken uyarı sistemleri mevcut mudur ve etkin kullanımı nasıl sağlanacaktır?
- 19- Can kayıplarının önlenmesi amacıyla hangi çalışmalar yürütülmüştür? Ormanlık bölgelerdeki yerleşim yerlerinin tahliye çalışmaları tamamlanmış mıdır?
- 20- Orman yangınlarını önlemek ve etkin çalışmalar gerçekleştirmek adına kadarkı bir bütçe ayrılmıştır? Mevcut bütçe yeterli olacak mıdır?
- 21- Bakanlık uçak ve helikopter filolarının oluşturulması için hangi çalışmaları yürütmüştür?
- 22- Yangınlara derhal müdahale için gerekli iletişim alt yapıları sağlanmış mıdır?